

الصلاة والسلام على خير خلقه محمد وعلى اله وصحبه.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

لهسەر وهعدى حهفتهى پيشترى بهتەو فيقى بارى تهعالا نهخير حهلقه له حهلقهاتى چونيتهى پهيوهستى و پهيوهندى پيغهمبەر (صلى الله عليه وسلم) لهگەر يهکهمين خوا دوهمين کهون، سنيهمين نهورؤ ان شاءالله بهحسى دهکمين موئميين وه صهحابه وهکو وهعدمان دابوو، له دهرسهکانى پيشترى باسى مهقامى پيغهمبەرمان کرد (صلى الله عليه وسلم) که پيغهمبەر چ حالهک تهمثيل دهکا لهبهينى نهو وجوده و نهو کهونه، بهچ سيفهتهكى رحمت و رهفمت تهمثيل دهکا لهلايين باربتهعلاوه لهبو نهو وجوده، موحتهمله زورجار نه گه ريغهمبەر صلى الله عليه وسلم موقارنه بکهين به انبياء ورسولى سابقين له قورئان نهگەر موقارنهى بکهين و موقارنه بکرى فيعلمن ئيمتيازاتى پيغهمبەر (صلى الله عليه وسلم) کهشف دهبي که نهو ذاته موبارهکه خيلقهتى جودا بووه، خولوقيشى جودا بووه ههتنا لهگهل پيغهمبەرکان، دياره نهو خيلقهت و خولوقهتى وهکرد:

يهکهمين بهرنامهکه مهنهجهکه که ئيسلامه له خو بهوه که وهرى گرتيه لهبارى تهعالا ههتا نهخير ئينسان لهسەر وجود بهردوام دهبي ئيمتدادى ههبي موستهمير بي، دوهمين: ذاتى خو شهخصيهتى چونيتهى وهرگرتنى نهو قورئانه وچونيتهى تهحويل کردنى له بو واقع دهوروبهر نهوئيش حوججهيه حوججهى دوومه به ئيتيفاقى عولهماء، کهروژى قيامهت موئميين لهسهرى سوئال و جواب دهکرى کهئوئيش سوننهکهيتى، دهرسى پيشترى بهحسى نهومان کرد ميثالمان هينا پيغهمبەر (صلى الله عليه وسلم) تهمثيلى ويستى خواى بووه لهسهر نهرض، (إرادة الله) تهمثيل کرديه لهسهر نهرض، حهلقهتى وهصل بووه بهينى خو و بهينى بارى تهعالا وهبهينى خو و بهينى ههموو وجود، جوزئهک لهو وجودهى که نهو رحمهتهيه رحمهتهى وهرگرتيه به سهتاسهت، ئيستيفادهى لئ کردبى وله حهياتى ببيته مايهى سهعادهت له ئاخيرهتيشى، ئينسانهکان بونه عادهتن پيغهمبهرى بهميثال هينا وهکو ئاوينهيهک، وهکو نهينوک ميرئات که کوو خو موتهصيف بووه بهو سيفهته ئيجابى و چاکانه، بارى تهعالا بهو نهوعه خهلقى کردبیه تانيتى نهقلى بکا عهکسى بکا له بو صهحابه، نهگەر صهحابه نهرضيهيان نهبي زهمينهيان نهبي لهبو وهرگرتنى نهوتيشکه حهتمن پييان نهدهکرا عهکسى بکهين له بو نهو وهسطهى که تييدا دهژين به نهخلاق و نهفکار، دياره وهکو نهو صالحه ده فهرموئى: بارى تهعالا له بيدايهتى خهلقى کهون تهماشای قلوبى ههموو مهخلوقاتهکانى کردبیه، نازدارترين قهلب نزيکترين قهلب شهفافترين ورؤناکترين قهلب بهنسبهت ههموو مهخلوقات

پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) بووه، لوی هلی بژارد بهو سیفته، پاشان دیاره ئهو پیغمبره لائقی ئهو بووه مجموعه ووزرئو و موستهشارین و نواب و مهسؤلین و مجموعه نفهرهکی له دور بی که لائقی قلبی ئهو ذاته بی، باری تهعالا تماشای کردیه صحابهکانی ئهو خوشهویسته تازهترین و خاوینترین نهقی ترین قلبیان ههبووه لوی هلیانی بژاردیه به صوحبت بینه هاوولی ئهو خوشهویسته، بینه وزرئو و موستهشارینی نواب و موهماتی ئهو خوشهویستهی ئەدابکهن له و فهتره زهمانهی که تئیدا دهژین لهسر ئهو ئهرضهی که باری تهعالا زور ئیعتیباری له بو دانایه، لهدرسی سابق بهحسمان کرد، وه فهرمووی (لَعْمُرُكَ) (الحجر ۷۲) قهسهه به عومری پیغمبری دهخوا ئهو شئست و سی سآله بهنسبت باری تهعالا دیاره لهسر وجود زور فهترهک و زهمنهکی موهم بووه، قهسهه به ذاتی زهمنهی هیچ پیغمبرهک ناخوا عومری ئهونده بووی، دیاره ئهو هاوهلانه ئهو صحابهانهش لهستهوای ووی دابونه، زیاتر ئهورو دهرسمان ته رکیزمان لهسر نوقتهکه خالهک تیشک دهخینه سر ئهویش مهفومی کهلمهی حوبیه خوشهویستی، ئهو پیغمبره (صلی الله علیه وسلم) چی دایته ئهو صحابهانه؟ چ حالهک بووه ئهو نهوعه موغناطیسیهته ئهو نهوعه تهجاذوبه دروست بکا بهینی خوی و بهینی ئهو صحابهانه؟ دیاره خوی له ذاتی خوی ئهو حوبیه مهوجود بووه بهنسبت باری تهعالا، لوی که میثال به ئوینه دهینین، میرئات، نهگر خوی ئهو شتهی تئیدا نهووی هه ئینسانهک هه شتهکی لهکن نهبی به ماده و به مهعنا ناتانی نهقل بکا له بو مقابیل، ئهمن ههتا ده دینارم پی نهبی ناتوانم ده دینار به قهرده بدهمه یهکهکی دی، ههتا مهعهویاتیشم لهکن نهبی ناتوانم مقابیل ئهو مهعهویاته تهقدیم بکهه، دیاره پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) مومئیلی ئهو حالته بووه، لهههموو قورئان، لهههموو قورئان ئهوهی عیلاقهی به ذاتی پیغمبر بووی لهئایات تهمشا دهکهین عیلاقهی بهینی پیغمبر و بهینی باری تهعالا لهسر حوب بینا کرایه، زور جار باری تهعالا که ذکر پیغمبر دهکا به مهفومی عهد، ئهو عهدایهتییه (لارادی) یه له پیغمبرهوه مهوجود بووه قیمهی ئهو مهحبهتهیه، ههتا گهیناندیته ئهو حدهی دهفرمی: نهگر هاتوو فیعلهن ئهنگو خواشتان خوش دهوی دهبی ئیتیاعی ئهو پیغمبره بکهن، چونکی دیاره ذاتی ئهو پیغمبره تهمثیلی قیمهی حوبی خوی کردیه لهسر وجود، دهفرمی: (قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ) (آل عمران ۳۱)، دیاره ذاتی ئهو پیغمبرهی کوتلهک بووه جسرهک بووه ههمووی کولهن موتهکهریرو له زهرات حوبی له بو باری تهعالا (جل جلاله)، دیاره بهودهرهجهش هه صحابهی مه وجود بووی به دهرجهی مه قبولی ئیمانی ئهو حوبیهی له بو نهقل کردیه، مهتلهن ئهمثیلهمان زوره ئهو دهرسهی یهکهکی وهکو أبو بکر (رهزای خوی لی بی) که قهریبترین صحابهیه بهنسبت پیغمبر

زه مان و دهورهکی زوری لهگهل ئهو رهسوله صهرف کردییه، به ئوتوماتیکیهت ئهو حالهته دروست نابی کهله سیره وهختی خووشی بهحسمان کردییه، پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) له مهککه له ئهییامی ئهوهول لهچهند روژی یهکهه ئهزییهت دهرئ، ئهو خوئی دهدهاته پیش ئهزییهت، لهجیاتی پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) ئهزییهت دهرئ، خوئی دهکاته قهلقان و پهژین سهدهی ووی لئوهی بؤکس و شاپی موجر یمهکانی قورههش نهگاته ذاتی پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم)، لویه دهگاته ئهو حالهته بهنی عمومهکانی ابوبکر ئاموزاکانی ابو بکر تهدهخول دهکن لهوان وابی مردییه بهدهست بهباوهش نهقلی دهکنه مال، ئهوجا دین تههدیدی ئهشخاصهکان دهکن دهلین ئهگهر هاتوو مرد ئهنگو دهی خینهکهی دهف بکن ئهوه حالی ظاهری ابوبکر، پاشانیش که قیچکه لهخوئی دئی دیاره لهخو چوه دهپرسی دهرئ: (ما فعل موحهمه؟)، ناپرسی کیندهریم شکایه؟ چ جییهکم برینداره بهئهزییهته، لئیان دهپرسی حالی پیغهمبهری کووه؟ (صلی الله علیه وسلم)، ههتا داکی دئته کنی دهلی یا ابن نازانم چی دهفرمی: نه دهوا نه دهرمان نهان نه ئاو ناخوم ههتا خهبری پیغهمبهریم لئو نهین، داکی دهروا دهچی ئهحوالی پیغهمبهری لهبو دهینی، ئهوه له روژهکانی یهکهمی دهعهوه، ئهها مانگهک مانگ و نیوهکه وهی له بو پیغهمبهری نازدار هاتته خواری ئهوه حالی ابوبکر بووه لهگهری، دیاره ئیمانیه لهسهر ئهصلی ئهو مهحهبهتهی تأثیری دهی، رهگ داکوتینی ئیمان لهقهلبی سهحابه لهسهر زهمینهی محهبهت بووه، لئویی باری تهعالا باسی سهحابهکان دهکا لهقورئان دهفرمیت لهسورهتی حجرات: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ) (الحجرات ۱) (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ) (الحجرات ۲) به س بؤکووتین وچونیهتی ههلسوکهوت لهگهل پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) صیاغهی تهعاملی ئیجابی لهگهر پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) باری تهعالا تهئسیسی دهکا، دهفرمی: (لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ)، ئیقتیراحات ئیهتیمات به پیش پیغهمبهری مهکهون، تهبعن مهعانی زوره ئهو کهلیمیههه ان شاءالله خودا موعینتان بی موراجهعهی تهفسیر بکن موفهسرین مهجالی زوریان دایته به تهوسیههه باسیان کردییه، پاشان دهفرمئ: (لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ) له ئهسنای قسهکردن دیاره مهجموعهک هه بووه غهیری یان ئیمانیهان تهواو تهثبیت نهبووه له قهلبیان، یان سیفاتی تکهیان ههبووه نهخووشی أمراض أمراضی قهلب، ئهوان له ئهسنای تهعامل لهگهل پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) له ئهسنای قسه کردن له خزمهت جهنابی موبارهکی دهنگیان بلند کردییه، باری تهعالا تأدیبهی ئهو مهجموعهیه دهکا دهفرمی: (لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ) ئهوه ئهمره له بو ئهو مهجموعانه باشه ئهوهی دی که پیغهمبهری خوش دهویست له خوئی زیاتر پیغهمبهری خوش دهویست، دهی ئهو چی کردبی؟ له

سیره دهلّی ابوبکر (رهزای خوی لئ بی) که قسهکی بکردبا دهبايه سئ جار تیکرار بکا له بو خزمتهی پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم)، چونکی دنگی نهونده نزم بوو پیغهمبهر گوئی لئ نهدهبوو دووجار پیغهمبهر دهیگو نعم ها؟ نهوجا دهبايه دیسان تیکرار بکاتهوه، عیلمن بهینی خوی و بهینی پیغهمبهری موختهمله نیو مترهك بووه، پاشان (وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ)، مهفهومی کهلیمهی حبوطی العمل زور جار له قورئان بهمهفهومی لههسنای ووجودی کوفرو شرکه لئن امتوقتہ (لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ)، الزمر-۶۵- دیاره نهو قلبه دهبی تهعمیر کرابی، هموو قلبهکه پر بووی بهحوبی پیغهمبهر صلی الله علیه وسلم، و إلا حالتهکی نهو ها موختهمله نیمان موئمین هموو فی سفر کا، هر هموو نیزاحه بکا، چوئیهتی تهفاهومی لهگهر پیغهمبهر صلی الله علیه وسلم باربتهعالا تهسپیل دهکا و دادهئی، نهو بهنسبت نهو مهجموعانهی که قلبه نهخوش بووه، نهوما فیئهی صحابه فیئهی خوشهویستهکان و هاوهلهکانی پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) تهعامولیان لهگهل پیغهمبهر کولهن موختهلیف بووه، نهها له میثالی أبو بکر، یان صحابهی تکه، هتا مهتلهن وهبووه پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) لهناو مهجلیسهکی جمع دانیشینه تهشریفی مبارهکی هاتیه سهلامی کردیه جوابیان نهدايه، جوابیان دایه نهوما جوابیان دایه بهس نهدائی واجبهکهی بکن، پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) نهیزانیه جوابیان دایه دیسان سهلامهکهی ئیعهاده کردیتهوه دیسان ههمان جوابیان دایه دیسان سهلامهکهی ئیعهاده کردیتهوه، دهفهر مووی نهوانه جواب نادهنهوه یان گوئیان لئ نیه یان ئیشهکیان ههیه دهرسهکیان ههیه؟ چونکی که پیغهمبهر صلی الله علیه وسلم که سهلامی دهکرد طهلهبی رحمهتی باری تهعالا بووه له بو نهو جمعهی که لهوئ مهوجود بوون، باری تهعالا له سورهتی هر دیسان نهحزاب ئیهتی پهنجا و سئ حالتهك بهس دهکا شهوقی صحابه تهمثیل دهکا لهبومه که چون نهو خوشهویستهیان خوش ویستیه، وهی لئ هاتیه پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) توشی نهزیهت بووه وهی لئ هاتیه پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) ئیحراج بووه، باری تهعالا موعالهجهی نهو جانبیهی دهکا بهئایات، (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ) الأحزاب-۵۳- یهعنی دیاره مهتلهن پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) لهخزمتهی بووینه لهناو مزگهفت فترهکی زور، لهبهینی نوئرهکان، نهوقاتی دی، پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) هر لهگهر صحابهکان بووه، نهوما ئینتیزار یان تهحهمولی نهو فترهیهشیان نهکردیه که پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) موحتاجی ئیسراحهته، موحتاجی نهویه که بچتهوه مالی، ئیتکش ههنه ئینتیزاری دهکن ناخر خیزانهکانی که نهو چووئیه ژوروی بهدوایدا چووینه ژوروی، لهوئیش هر لهبهرامبهری له خزمتهی بووینه، باری تهعالا بزانه باری تهعالا له ئایهتهکی (إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَاظِرِينَ) الأحزاب -۵۳- یهعنی نهگهر هاتوو دهعهوتیشتان بکا پیغهمبهر

(صلی الله علیه وسلم) طبعیعتی ئه‌ها بوو زور میوانی ده‌هینا مالی، ئه‌گەر ده‌عوه‌تیشی کردن لو نانی نیورانی له سه‌عات هه‌شتی سبه‌ینی نه‌چن دانیشن ئینتیزار بکن کهینی نانه‌که حازر ده‌کرئ له پیشتانی دابئی نه‌ء(وَ لَکِنْ إِذَا دُعِیْتُمْ فَأَدْخُلُوا فَاِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا) الأحزاب - ۵۳- ئه‌گەر ده‌عوه‌ته‌که‌شتان حاصل کرد خوا حافیزتان بی(وَ لَا مُسْتَأْسِبِیْنَ لِحَدِیْثِ) الأحزاب - ۵۳- پاشانیش دامه‌نیشن له‌بەر جه‌نابی پیغه‌مبەر صلی الله علیه وسلم قسه‌ی خوشتان لو ده‌کا، (إِنَّ ذَٰلِکُمْ کَانَ یُؤْذِی النَّبِیَّ فَیَسْتَحْیِی مِنْکُمْ)، الأحزاب- ۵۳- ته‌ماشای ئادابی ئه‌و پیغه‌مبهری به‌چ نه‌وعه خو لوقه‌ک داچوو ه‌زیه‌تی هه‌یه له‌مالی، ماندی یه، موخته‌مه‌له نه‌خوش بی، موخته‌مه‌له ئیشی هه‌بی، دانیشتی به‌رامبەر ئه‌و سه‌حابه‌ی له‌بەر حه‌یا و شهرم و پیی نه‌یگوتیه بابه‌ فلان سه‌حابی ئه‌من ئیشم هه‌یه یان ماندیمه، یستحی منکم، ئه‌مما خودا ده‌بی مو‌عاله‌جی بکا نابی ئه‌ها ته‌رک بکرین (وَ اللَّهُ لَا یَسْتَحْیِی مِنْ الْحَقِّ) الأحزاب- ۵۳- لویی ته‌ئدی بیان ده‌کا باری ته‌عالا به‌و ئسلوبه، وفقی ئه‌و ئادابانه پیغه‌مبەر (صلی الله علیه وسلم) ته‌عامولی له‌گه‌روان کردبوو، ئه‌وانیش روژ به روژ زه‌ره زه‌ره ئیمان که ده‌چته ناو قه‌لیبان زه‌مینه و ئه‌رضیه‌ی ئه‌و حوببه واسیعتر ده‌بی له قه‌لیبان، هه‌تا وه‌ی لی دئ باری ته‌عالا به‌ه‌جاء الله له‌قهره‌میان ده‌دا به‌خوشه‌ویسته‌کانی خوا له‌قهره‌م ده‌درین، و له تأریخ و سییه‌ر به‌و نه‌وعه‌ی و سه‌ف ده‌کرین، باسی صیغه‌ی مه‌فهومی که‌لیمه‌ی حوب ده‌که‌ین خوشه‌ویستی له طبعیعتی ئینسانی مه‌ه‌موو ئینسانه‌ک له‌فیطره‌ی به‌و نه‌وعه‌ی خه‌لق کرایه، حه‌تمه‌ن مه‌یلی له‌بو خوشیه‌ی له‌بوچوون و شعوری له‌بو خوشیه‌ی خوشیه‌که‌ش یان ماده‌یه یان مه‌عنایه، خوشی یان ماده‌یه یان ئه‌وه‌ته باری ته‌عالا له قورئان و سه‌فی ده‌کا به‌و هه‌شت نه‌وعه‌ی که‌ ئایه‌تی(۱۳) آل عمران:(زُیِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ) تا نیه‌یه‌تی ئایه‌ت ئه‌وه هه‌مووی مه‌تاعی ماددی یه به‌طبعیعتی ئینسان مه‌یلی له بو ئه‌و شتانه ده‌چی، هه‌ر ئینسانه‌ک فیطره‌ی سه‌لیم بی هه‌زی له‌و شتانه‌یه، له‌عینی وه‌قتیش له بو مه‌عنا له‌بو جانبی مه‌عنه‌وی ئینسان هه‌ز ده‌کا مه‌ته‌له‌ن هه‌ز ده‌کا گوئ له موسیقای خوش بگری، چونکی له‌زه‌تی هه‌یه، گوئ له حادیه‌کی خوش بگری، گوئ له‌نوکه‌کی بگری، مه‌یلی ئه‌و شته هه‌یه، چونکه فه‌رحه‌ی خوشی داوئته ناو قه‌لیبی، ئه‌وه فیطره‌ی ئینسانه، طبعیعتی ئینسان به‌ ئیجماع به‌و نه‌وعه‌یه له‌ئه‌وه‌لی خه‌لیقه ئاده‌م هه‌تا ئاخیر ئینسان، دائمه‌ی محاوله‌ ده‌کا ئه‌و حاله‌ته‌ش موسته‌میر بی، مه‌ته‌له‌ن خوشی ماددی و مه‌عنه‌وی موسته‌میر بی، هه‌موو که‌س هه‌ز ده‌کا دوره‌مه‌ند بی، نه‌وعه سه‌عاده‌ته‌که وفقی مه‌فهومی خوی لوخوی ئیجاد ده‌کا، و په‌یای ئه‌گه‌ر بی ئه‌مه ئه‌و حاله‌ته نه‌قل که‌ین ئه‌و مه‌یله نه‌قل که‌ین به عومق به قوولداچوون له‌و مه‌یله‌ی که‌لیمه موسته‌له‌حه دروست ده‌بی پیی ده‌گوتری حوب، لویه باری ته‌عالا له قورئان ده‌فه‌ر مووی:(زُیِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ) نالی شه‌هواته‌کان خوی، ده‌فه‌ر مووی:(حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ

النِّسَاءِ وَالْبَيْنِ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ) ئەو مەیلە لەتەبیعیەتی حەددی خۆی زۆرتر بە قول داچوو دەبته حوب، قەلبی انسان دەبینی، ئەها لە مەفهومی (شرك) ھەر لە قورئان دەفەر مووی: (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ) البقرة- ۱۶۵- لۆ؟ چونکی مەربوطە بە ماددەكە، ئەو حوبیەیی بە واسطەیی ئەو ماددەییەیی تەحصیل دەكا و بەدەستی دەینی، دیارە زۆری پێخۆشە، ئەوجە ئەو حوبیەیی لەبۆ ئافەرته لەبۆ القناتیر المقتطرة وەك قورئان ذكری دەكا لە زیرو زیو مەنصەبوو كورسی سوپەرات و.. الی آخره، یان مەعنەویاتە وەكو بەحسمان كرد لە دیتتی چاو، مەیلی ئینسان ھەییە لەبۆ دیتن ھەز دەكا مەناظری جوان ببینی، ئەمما ئەو حالەتە لە فیطرەیی خۆی لە تەبیعیەتی خۆی لە حەددی لادا دەبته حوب، لۆیئ دینەن تەدەخول دەكا ئەوەیی حەلال دەكا ئەوەیی حەرام دەكا، ئەوەیی پێی صەحیحە ئەوەیی پێی خەطەئە فیطرە،

بیینە سەر ماددەمان، دیارە پێغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) لە شعوری صەحابە، لە عەقلى صەحابە، لە قەلبی صەحابە، ئەو زەمینەیی دانابی ئەو ھا ئەو صەحابەییەیی بەخۆی رەبط کردبی كە ھەموو مەصلەحەتی دونیاو ئاخیرەتی ئەو جەمعیەیی بەو بییەو مەربوطە، ھەموو سەعادەتیان، ھەموو خۆشیان، ھەموو لەزەتیان، ھەموو ئیرتیاحیان لەو بیەو، لۆیئ لەدەرسی پێشترئ نازانم لەبیرتانە یان نا؟ بەحسی ئەو ھەمان كرد (حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِزْرَاهِيمَ قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ عُثَيْبَةَ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ عَنْ أَنَسِ بْنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَحَدَّثَنَا آدَمُ قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسِ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ « لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ») البخاری، ھەموو مال ھەموو دونیاو ھەموو خۆشی، دیارە پێغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) ئا ئەو زەمینەیی لە قەلبی ئەو صەحابانە دانایە ھەرچی خۆشی و لەزەتە لە ریی و بیەو تەحصیل دەکری پێغەمبەر سەبەبی ئا ئەو سەعادەتیە، پێغەمبەر سەبەبی ئەو لەزەتیە، پێغەمبەر سەبەبی ئەو خۆشەو بیستیە و ئەو خۆشیە ئەو جا ماددەبی یان مەعنا بی، كە پێغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) ئەوانەیی دا صەحابی صەحابی حەقیقەتی حەیات لە لایان كەشف بوو، روون بوو، حەیات مەعنا چییە؟ ریسالەتی ئەو حەیاتە چییە؟ لۆیئ رۆژ بەرۆژ كە ئیمانیان زیاد دەبوو تەعەلو قییان بە شەخصی ذاتی رەسولیش پتر دەبوو، ھەر لە رۆژەكانی یەكەم كە ئیمان دەچتە ناو قەلبیان دەیان زانی تەعریفی سەعادەتی ماددی لە لایەن پێغەمبەر ھەییە پێغەمبەر دەیان داتی، لۆیئ مەثلەن كە بەحسی صوھەیب دەکری لە سیرە صوھەیب رومی بوو، رومی یەعنی ئەوروی، لەو بیو ھاتبو مەككە كاسبی دەكرد دوكاندار بوو، لە ئەسنای ھیجرەت كە نەقل بوو لەرپی دیارە مەجموعەك لە قورەیشیین موراقەبی ئەو كابراییەیان كر دییە كە صاھیب مألە، حەتمەن صەحابەیی پێغەمبەریشە، مەككە بەجی دیلی، كە بەجی ھیشت كوو رپی لی بگرن؟ لە ئەسنای ھیجرەتی كە رویشت لە مەككە

له بۆ مهدينه، فيعلمن له ناوهندی ریی ریی لی دهگرن، محاوله دهکهن ئیقناعی بکهن بگهریتهوه ئیقناع نابی، محاوله دهکهن ئهزیهتی بدن، دهری بابیه لۆ ئهزیهتم ددهن؟ ده رین ئاخر موقابیلی ئهوهی کوو بهرهلان بکهن کوو بهجیت بهیلین؟ دهری پارهتان ناوی ئهنگو؟ ئهوان ده رین بهری، باشه ههموو مارم ههموو دونیام سهروهتم لهو وهختی وهکه ئهمن هاتمه مهنطیقهی نگو چهندم جمع کردبی کوو کردیتهوه والهفلان جییه له جییهکه، که دهگاته خزمهت خوشهویستی خوی(صلی الله علی وسلم له مه دینه) بهکسر پیشی سهلام بکا، دهفهر مووی:(ربح البیع یا ابایحیی)(ربح البیع)، دیاره ئهوه خوشهویسته لهو ههموو جوهد و مهشقهتهی که ئهوه کابرایه سهرفی کردییه، خوشهویستییهکه زۆر لهوه زیاتر بووه، ئهوه ئاسنگهر بووه لهوئ، کهدهستی بئند دهکرد ئهوه چهکوچهی دهکووتی به زۆر ئهزیهت و ئارهقه و ماندوو بوون ئهوه کهمییه پارهییه لهوئ جمع کردییه، ههتا سهرفیشی نهدهکرد، ئهههه دیاره سهعهدهت و ئهوه سهعهدهتهی کهله پیغهمبهری وهگر تیبوو موقارنه بکه لهگهل ئهوه ماددهی ئهوه پارهییه ئهوه مال و زیرانهی لهمهکهکه بهجییه هیشتبوو موقارنه ناکرئ تهمیز ناکرئ، لویئ که هاته خزمهت پیغهمبهری بهحسی نهکردبوو ئایهتی ههقی هاته خوارئ، دیاره پیغهمبهر(صلی الله علیه وسلم) زۆر خوش ویستییه لویئ موستهعید بوو.

ئهوه ابوسفیان وهدهری:(ما رأیت من الناس احداً یحب احداً کحب أصحاب محمدٍ محمداً) دیقهت مهعانی زهمن هیچ کهسم ئهوه نه دیت له وجود، ئینسانهکی دونیا دیتهبوو، نهفسی ئاهو ئیعتزافه لهپیش مهلیکی رووم دهکا لهئهنای حیواری لهگهل دهکا، حهقیقهتی ئهوه ریساله و ئهوه رهسولهی لوی کهشفکا، یان ئهوه سهحابییه کهناوی خیزانی ئافرهتی سهحابی ناوی عهده بوو، بهحسی خالید بن معدان دهکا دهری ههموو شهوهک که دهچته بن جئ (وهو یذکر إلا وهو یذکر من شوقه الی رسول الله)(صلی الله علیه وسلم) چهند جار دهچته بن جئ بهحسی شهوق و زهوقی حویبی له بۆ پیغهمبهر(صلی الله علیه وسلم) تیکرار دهکردهوه ئیعهاده دهکردهوه، پاشی وهفاتی پیغهمبهر(صلی الله علیه وسلم) ئهوان هسهب نهسهبی من بوون ئهوان خوشهویستی من بوون ههه ئهوهی دهگوت و دهگوتهوه ههتا خهوی لی دهکوت ئهوه ذیکری بوو، یان بیلال رهزای خوی لی بی پاش وهفاتی پیغهمبهر(صلی الله علیه وسلم) تهقدیمی ئیستیقاله دهکا له بۆ أبو بکر، چونکی داینا بوو به موزهف له دار الخیلافه، سی جار چوار جار تهقدیمی ئیستیقاله دهکا، ابوبکر رهفص دهکا له ئهخیری دهری لۆ سهبهبی چیه ئهوه ههموو تهههروبییه لهواجب و مهسئولیهت، دهفهر مووی پیم ناکرئ ناتوانم له مهدينه دانیشم پاشی وهفاتی پیغهمبهر(صلی الله علیه وسلم) چونکی موئهذینی پیغهمبهری بوو(صلی الله علیه وسلم)، فیعلمن هیجرهت دهکا لهبۆ شام، فهترهی امامی عومه(رهزای خوی لی بی) که سهفهر دهکا لهبۆ شام، لهوئ نههلی شام ئیلحاحی لهسهر دهکهن ئهمر بکا به بیلال بانگهك بدا، ئیمامی عومه ریش

ضهختی لهسەر دهکا دهري بانگهکی بده، دهست دهکا بهبانگدان ههتا(أشهدوا أن محمدا رسول الله) چي دي پي تهواو ناکري! دياره نهو سهحابانه شتهکی زوريان لهو نازداره ی وهرگرتييه(صلي الله عليه وسلم).

يان نهو ئافرهته ئيعلان دهکري بابي، براي، ميروي، کوري، شههيد کرايه له غهزوه! بهس نهوه دهپرسی ما فعل محمدا(صلي الله عليه وسلم)? جوابي ددهن دهريين: (هو في الخير) که چاوي به پيغهمبهر دهکوي دهفهرمووي:(كل مصيبة بعدك زل) ههر چي موشکيلهک زور گهورهش بي زهخمي ش بي پاشي وجودي تو موسييهتهکه ههر گچکيهه، دياره پيغهمبهر(صلي الله عليه وسلم) شتهکی زوري دانايه له قهلي نهو مهجموعه نازداره، ديسان له سيره (زهيد بن اکثم) سهحابيهکه له زهمانی ئيمامي عومهر به شهو حهرسهه، دهري: ديتم ئيمامي عومهر طهبعن حاكمي نهو وهختي بووه موسلمانيش بووه، به شهوان گهرايه لهناو کولان و مهحلهکانی مهدينه بزانی وهزي موئمين و موسلمانان کووه، دهگاته شهو درهنگ دووي شهو سي ي شه وي بي، دهگاته لاي مالهکی تهمهشا دهکا فانوسييان نهکوژاويه ئافرهتهک دهنگي دي چ دهري نهو ئافرهته:

علي محمد صلاة الأبرار

صل عليه طيبون الاخيار

قد كنت قواما مكائن الابحار

ياليت شعري و المنايا أطوار

هل تجمعوني و حبيبي الدار

دهري زهيد بن اکثم دهري: و اذا عومهره دهستی لهسهر ديوارهکهي داناو سهريشي لهسهر دهستی دانا ههتا سههيني گريايه، چونکی دهيزانی نهو ئافرهته پيرنه زور پيغهمبهری خوش دهويست(صلي الله عليه وسلم).

تهمهنا دهکهم دووعا دهکهم لهباري تهعالا لهبهر خاتري ئيمانی نهو پيغهمبهره نازداره، لهبهر خاتري نهو خوشهويستهی که نهو پيغهمبهره دايتيه نهو مهجموعه خاوينه وه نهوانيش بهو نهقاء و سهفائهی نهقليان کرديه ههندهکی نهوهاش بهمه ببهخشي، زمانهکی نهوها صادقمان بداتي لهبو ههرچي خهيره تهصويب و تهوفيقيمان بدا، ههرچي شهه دوورمان بکا لي،

أقول قولي هذا و أستغفر الله لي و لكم و سبحانك ربك رب العزة عما يصفون و السلام على المرسلين و الحمد لله رب العالمين.